

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași
1.2 Facultatea	Facultatea de Istorie
1.3 Departamentul	DEPARTAMENTUL DE ISTORIE
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studii / Calificarea	Istorie

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Introducere în istorie						
2.2 Titularul activităților de curs	Prof. Dr. CLAUDIU LUCIAN TOPOR						
2.3 Titularul activităților de seminar	Conf. Dr. MIRCEA CRISTIAN GHENGHEA						
2.4 An de studiu	I	2.5 Semestrul	I	2.6 Tip de evaluare*	E	2.7 Regimul disciplinei**	Ob

*E – Examen / C – Colocviu / V – Verificare

**OB – Obligatoriu / OP – Opțional / F – Facultativ

3. Timpul total estimat (ore pe semestru și activități didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	56	3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp					ore
Studiu după manual, suport de curs, bibliografie și altele					35
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminare/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					0
Examinări					9
Alte activități					0
3.7 Total ore studiu individual*					69
3.8 Total ore pe semestru					125
3.9 Numărul de credite					5

4. Precondiții - De curriculum (dacă este cazul)

--

5. Condiții (dacă este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	Prezența obligatorie la doua treimi din curs
5.2 De desfășurare a seminarului/ laboratorului	Prezența obligatorie la seminar

6. Obiective

Cursul are în vedere însușirea de către studenți a principalelor metode, concepte și noțiuni necesare cunoașterii și cercetării istorice. El este un instrument util de familiarizare, sub aspect teoretic, cu numeroasele probleme pe care le ridică în prezent percepția trecutului și retorica istorică, fără a neglija însă, în nici un fel, contribuțiile valoroase mai vechi sau semnificația unor teorii de odinioară.

Structura și tematica acestui curs mai oferă, însă, și un alt obiectiv, esențial pentru o justă apreciere a valorilor trecutului: educarea viitorimii în spiritul adevărului, al respectului față de oameni și timpurile lor. Menirea sa fundamentală nu este, prin urmare, construcția unei pledoarii pro domo, cât inițierea celor care străbat primii pași în abordarea domeniului.

7. Competențe/Rezultate ale învățării

- Studentul/absolventul descrie și stabilește conexiuni între teorii și perspective istoriografice și compară fenomene istorice complexe.
- Studentul/absolventul descrie și clasifică conceptele fundamentale și terminologia specifică privind evenimentele și fenomenele istorice în funcție de epocă și spațiu.
- Studentul/absolventul operează distincții cu privire la relațiile de cauzalitate dintre evenimente și fenomene istorice.
- Studentul/absolventul descrie tipologia și caracteristicile surselor istorice și identifică sursele istorice.

8. Conținut

8.1 Curs	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Istoria ca disciplină universitară	Prelegere	
Ce este istoria? Vechimea istoriei	Prelegere	
Ce este un fapt istoric ? Clasificări și ierarhizare	Problematizare și dezbateri	
Categoriile de timp din domeniul istoriei	Problematizare și dezbateri	
Determinismul geografic: legătura dintre istorie și geografie	Problematizare și dezbateri	
Noțiunea de izvor istoric	Prelegere	
Critica izvoarelor istorice (tipologia documentului scris)	Problematizare și dezbateri	
Metoda istorică. Originile ei îndepărtate Comparația în cercetarea istorică	Prelegere	
Mituri și realități istorice	Prelegere și dezbateri	
Dilemele obiectivității – versiuni diferite despre același trecut istoric	Dezbateri și problematizare	
Trecutul de lângă noi - accesul la învățăturile istoriei	Prelegere	
Istoria politică - o istorie totală?	Prelegere	
Limbajul istoricului – amprenta discursivă	Prelegere	
O încercare de portret: istoricul de ieri versus istoricul de azi	Dezbateri	

Bibliografie

Duțu, Alexandru, Dimensiunea umană a istoriei, București, 1986.

Fukuyama, Francis, Sfârșitul istoriei și ultimul om, Editura Paideia, București, 1992.

Zub, Alexandru, În orizontul istoriei. Eseuri de ieri și de azi, Iași, Editura Institutului European, 1994.

Chaunu, Pierre, Istorie și decadență. În românește de Corina Mărgineanu, Editura Clusium, Cluj-Napoca, 1995.

Berdiaev, Nikolai, Sensul istoriei, Iași, Editura Polirom, 1996.

Montgomery, Warwick, John, Încotro se îndreaptă istoria? Oradea, Editura Cartea Creștină, 1996.

Vallery, Paul, Criza spiritului și alte eseuri, Iași, Polirom, 1996.

Ricoeur, Paul, Istorie și adevăr, traducere de Elisabeta Niculescu, București, Editura Anastasia, 1996.

Ariés, Philippe, Timpul istoriei, București, Editura Meridiane, 1997.

Toynbee, Arnold, I., Studiu asupra istoriei, I-II, Editura Humanitas, București, 1997.

Veyne, Paul, Cum se scrie istoria, București, Editura Meridiane, 1999.

Ricoeur, Paul, Memoria, Istoria, uitarea, traducere de Ilie și Margareta Gyurcsik, Timișoara, Amacord, 2001.

Furet, Francois, Atelierul istoriei, București, Editura Corint, 2002.

Pecican, Ovidiu, Ce istorie scriem ?, Editura Ideea Europeana, 2006.

Boia, Lucian, Jocul cu trecutul. Istoria între adevăr și ficțiune, ediția a 4 - a, București, Humanitas 2013.

Idem, Un joc fără reguli. Despre imprevizibilitatea istoriei, București, Humanitas, 2016.

Roberts, J. M., Westad, Odd Arne, Istoria lumii. Din preistorie până în prezent, traducere de Cătălin Drăcșineanu, Iași, Polirom, 2018.

Boia, Lucian, Scurtă istorie a dezastrelor naturale. Epidemii, cutremure și dereglări climatice, București, Humanitas, 2020.

Dartnell Lewis, Origini. Cum a modelat Pământul istoria omenirii, traducere din limba engleză de Elena Macovicu, București, Litera, 2020.

Margaret Macmillan, Oamenii Istoriei. Personalități și trecut, traducere din engleză de Smaranda Câmpeanu, București, Editura Trei, 2020.

Paul Strathern, Mărire și decădere. O istorie a lumii în zece imperii, traducere din engleză și note de Andrei Covaciu, București, Editura Trei, 2020.

Simon Sebag Montefiore, Titani ai istoriei. Giganții care ne-au modelat lumea, traducere de Anca Simitopol, București, Litera, 2021

Jonathan Holslag, O istorie politică a lumii. Trei mii de ani de război și pace, traducere de Manuela Bulat, Editura Litera, București, 2021.

Ben Wilson, Metropolis. O istorie a celei mai mari invenții a omenirii, traducere de Smaranda Nistor, București, Editura Trei, 2021.

John Barton, O istorie a Bibliei. Povestea celei mai importante cărți a lumii, traducere de Cornelia Dumitru, București, Humanitas, 2021.

Giovani Filoramo, Crucea și puterea. Creștinii de la martiri la persecutori, traducere din italiană de Dionisie Constantin Pîrvuloiu, București, Humanitas, 2022.

Alberto Manguel, Istoria lecturii, ediția a doua revizuită și adăugită, traducere din limba engleză de Alexandru Vlad, București, Orion, 2022.

David Rooney, Despre timp. O istorie a civilizației în douăsprezece ceasuri, traducere din limba engleză de Andrei Covaciu, București, Editura Trei, 2022.

Niall Ferguson (coord.), Ce s-ar fi întâmplat dacă...? Istorie virtuală ediția a II-a, traducere de Cătălin Drăcșineanu, Polirom, 2022.

Wells, G.H., Scurtă istorie a lumii, traducere de Natalia St. Ionescu, București, Paul Editions, 2023.

Tamim Ansary, Inventarea trecutului. 50.000 de ani de cultură. Conflict și conexiuni, traducere din limba engleză de Alina Popescu, București, Corint, Istorie, 2024.

Elledge, John, O istorie a lumii în 47 de granite. Poveștile din spatele liniilor de pe hărțile noastre, traducere din limba engleză de Petru Iamandi, Iași, 2024.

Alexander von Schönburg, Istoria grăbită a omenirii de la Adam la Apple, ediția a doua revizuită, traducere din limba germană de Mihai Moroiu, Berlin, 2025.

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Seminar introductiv	Dezbateri	
Instrumentarul uzual al cercetării istorice	Dezbateri	
Redactarea și publicarea unei lucrări științifice în domeniul istoriei. Etapele și conținutul cercetării (I)	Dezbateri	
Redactarea și publicarea unei lucrări științifice în domeniul istoriei. Etapele și conținutul cercetării (II)	Dezbateri	
Citirea și interpretarea surselor primare (I)	Dezbateri	
Citirea și interpretarea surselor primare (II)	Dezbateri	
Plagiatul în mediile academice și universitare	Dezbateri; analiză de text	
Realitate și ficțiune în scrierea istorică (I)	Dezbateri; analiză de text	
Realitate și ficțiune în scrierea istorică (II)	Dezbateri; analiză de text	
Istoria și școala	Dezbateri; analiză de text	
Utilitatea disciplinei istorice în lumea contemporană	Dezbateri; analiză de text	
Istorie și societate	Dezbateri; analiză de text	
If History – Dacă istoria...	Dezbateri; analiză de text	

8.2 Seminar / Laborator	Metode de predare	Observații (ore și referințe bibliografice)
Seminar concluziv	Dezbateri	

Bibliografie

- Alexe, Dan, Dacopatia și alte rătăcirii românești, București, Humanitas, 2015.
- Beiu, Vladimir, Cetățile Moldovei de pe malul Nistrului, în „Cetatea Moldovei”, anul III, vol. IV, nr. 1, 1 ianuarie 1942, p. 89-94.
- Berthelot, Henri, Jurnal și corespondență 1916-1919. Traducere din limba franceză: Oltița Cîntec. Ediție, studiu introductiv și indice: Gheorghe I. Florescu, Iași, Editura Junimea, 2018.
- Boia, Lucian, Istorie și mit în conștiința românească. Ediția a IV-a, București, Humanitas, 2011.
- Idem, Jocul cu trecutul. Istoria între adevăr și ficțiune. Ediția a V-a, București, Humanitas, 2015.
- Idem, „Germanofili”. Elita intelectuală românească în anii Primului Război Mondial. Ediția a IV-a, București, Humanitas, 2017.
- Buruma, Ian, Anul zero. 1945, o istorie. Ediția a II-a. Traducere din engleză de Anca Bărbulescu, București, Humanitas, 2017.
- Cîmpeanu, Liviu, Cruciadă împotriva lui Ștefan cel Mare. Codrii Cosminului 1497, București, Humanitas, 2022.
- Idem, Jurnalul de campanie al cavalerilor teutoni 1497. Moldova, Polonia, și Ordinul Teuton la sfârșitul domniei lui Ștefan cel Mare, București, Humanitas, 2023.
- Chelcea, Septimiu, Metodologia elaborării unei lucrări științifice, București, Editura Comunicare.ro, 2003.
- Idem, Cum să redactăm o lucrare de licență, o teză de doctorat, un articol științific în domeniul științelor socio-umane, București, Editura Comunicare.ro, 2005.
- Clemens, Justin, The uses of plagiarism, în „Space: New Writing”, vol. II, East Geelong, Victoria, 2005, p. 97-112.
- Dobrescu, Alexandru, Corsarii minții. Istoria ilustrată a plagiatului la români, vol. I, Iași, Editura Emolis, 2007.
- Eco, Umberto, Cum se face o teză de licență. Disciplinele umaniste. În românește de George Popescu, Constanța, Editura Pontica, 2000.
- Evans, Richard J., In defense of History, New York – London, W.W. Norton & Company, 1999.
- Iorga, N., Generalități cu privire la studiile istorice. Ediția a IV-a. Introducere, note și comentarii de Andrei Pippidi, Iași, Polirom, 1999.
- Iuțiș, Gheorghe, Din istoria literaturii didactice românești. manualele de istorie națională (secolul al XIX-lea – prima jumătate a secolului al XX-lea), Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”, 2013.
- King, Charles, Post-Soviet Moldova: A Borderland in Transition / Moldova post-sovietică: un ținut de hotar în tranziție. Ediție bilingvă, Iași, The Center for Romanian Studies, 1997.
- Murgescu, Bogdan, A fi istoric în anul 2000, București, Editura ALL Educațional, 2000.
- Nicoară, Simona, Istoria și miturile. Mituri și mitologii politice moderne, Cluj-Napoca, Editura Accent, 2009.
- Pop, Ioan-Aurel, Istoria, adevărul și miturile (Note de lectură), ediția a II-a, București, Editura Enciclopedică, 2014.
- Rad, Ilie, Cum se scrie un text științific. Disciplinele umaniste. Ediția a II-a revăzută și adăugită, Iași, Polirom, 2008.
- Rădulescu, Mihaela, Metodologia cercetării științifice. Elaborarea lucrărilor de licență, masterat, doctorat, București, Editura didactică și pedagogică, 2006.
- Reading Primary Sources. The interpretation of texts from nineteenth- and twentieth-century history. Edited by Miriam Dobson and Benjamin Ziemann, London and New York, Routledge, 2009.
- Sachelarie, Octavian Mihail, Victor Petrescu, Universul lecturii. De la Gutenberg la Google, București, Editura Do-minor, 2008.
- Șercan, Emilia, Fabrica de doctorate sau Cum se surpă fundamentele unei nații, București, Humanitas, 2017.
- Eadem, Cazul Ponta. Reconstituirea celui mai infam plagiat din istoria României. Cu un Scurt cuvânt înainte de Gabriel Liiceanu, București, Humanitas, 2022.

9. Coroborarea conținutului disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului

Conținutul acestei discipline este coroborat cu așteptările comunității, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului. Cursul urmărește să ofere studenților o mai bună pregătire în domeniu, înțelegerea fenomenelor istorice aferente temei, precum și dobândirea de competențe profesionale specifice.

10. Evaluare

10.1 Evaluare continuă		Pondere (min. 30%)		50	
Curs	Forma de evaluare	Verificare orală			
	Pondere	50			
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale	Da			
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere	cu reexaminare	
	Prezentare de carte	50	Nu		
	Verificare orală periodică	50	Nu		

Seminar / Laborator	Forma de evaluare	Verificare orală	
	Pondere	50	
	Nepromovarea Evaluării continue determină nepromovarea Evaluării finale		
	Metode de evaluare	Detalii	Pondere
Verificare orală periodică		50	Nu
Prezentare de carte		50	Nu

10.2 Evaluare finală	Pondere (max. 70%)	50
	Forma de evaluare	Verificare scrisă finală

10.3 Mențiuni (situații speciale în evaluare)
Este obligatorie promovarea verificării scrise finale

10.4 Standard minim de performanță
Lectura suportului de curs

Data completării,

**Titular de curs,
Prof. Dr. CLAUDIU LUCIAN TOPOR**

**Titular de seminar,
Conf. Dr. MIRCEA CRISTIAN GHENGHEA**

Data avizării în departament,

**Director de departament,
Conf. Dr. ADRIAN VITALARU**